

MARC ANTOINE ARCHER, CÒNSOL D'HAÏTÍ A BARCELONA

“Els haitians es resignen a viure entre les runes”

“Els països donants van prometre a Haití uns 10.000 milions de dòlars, però fins ara no hi ha arribat ni el 10% d'aquesta quantitat”

“La cooperació internacional ha contribuït a crear en el ciutadà haitià la mentalitat d'assistit”

“Sent optimista, calculo que les tasques de reconstrucció del país tardaran uns vint anys a finalitzar”

BARCELONA - [Anna Balcells](#)

Marc Antoine Archer, cònsol d'Haïtí a Barcelona, ahir a la seu de la Fundació Rafael Campalans Foto: ROBERT RAMOS.

Un any després del devastador terratrèmol del 12 de gener del 2010, més d'un milió d'haitians segueixen vivint en tendes, mentre que el 95% de la runa que va provocar el sisme encara s'ha de retirar. L'ajuda que la comunitat internacional va prometre als damnificats no ha arribat a la seva destinació.

Per què la reconstrucció del país tarda tant? Què ha fallat?

Els països que van prometre fons no els han desbloquejat. A la cimera de donants del 31 de març a Nova York, es van comprometre uns 10.000 milions de dòlars, però no crec que hagi arribat ni el 10% d'aquesta quantitat.

Què frena el traspàs d'aquests diners?

No se sap. Des d'Haití o des de les agències internacionals –com la Comissió Interina de Reconstrucció d'Haití–, s'al·leguen dificultats internes dels països que van prometre els fons. Però podem pensar també que hi ha una certa por de com es gestionaran aquests diners. En aquest sentit, cal recordar que instruments com la Comissió Interina de la Reconstrucció d'Haití es van crear, precisament, per evitar recels respecte a possibles corrupcions o corrupteles.

Quin poder té aquesta Comissió de Reconstrucció?

La Comissió Interina, on hi ha representada la societat civil i el poder polític haitians i tots els països donants, està copresidida pel primer ministre d'Haití i per l'expresident Bill Clinton. La Comissió és la que pren les decisions: analitza els projectes de reconstrucció i atribueix els fons. Molta gent s'ha queixat, per cert, que gran part dels projectes s'han adjudicat sense concurs públic, sobretot a empreses dels EUA i del Canadà. Són projectes, a més, que no han tingut gaire impacte sobre les zones afectades.

Vostè sempre ha estat molt crític amb la cooperació internacional, fins i tot abans del terratrèmol. Per què?

No té sentit que un país sigui receptor d'ajuda de manera permanent. No puc entendre, doncs, que Haití, que ha rebut ajuda durant els darrers 40 anys, estigui ara pitjor que llavors. La cooperació ha contribuït a crear en els haitians la mentalitat d'assistits. Jo al·lucino, per exemple, quan una ONG se sent orgullosa d'haver construït latrines a Haití! Construir latrines en ple segle XXI em sembla un fracàs.

Però del cantó haitià també es podria fer autocrítica, oi?

És clar, no vull exonerar de responsabilitat els haitians. Els primers culpables som nosaltres. Tenim grans problemes interns que faciliten, precisament, que s'enquistin aquests problemes.

Sigui com sigui, un any després del terratrèmol, la situació està bloquejada.

Què cal fer per sortir del pou?

Solucionar la crisi electoral [el país està pendent de celebrar la segona volta de les presidencials] i executar el pla de reconstrucció que prima les infraestructures sensibles (ports, aeroports, carreteres). També cal deixar de banalitzar aquesta situació que estem vivint ara.

Què vol dir?

Això ho vaig veure l'agost passat quan vaig anar a Haití. Es tracta d'una certa normalització mental d'una situació excepcional: acceptar amb resignació viure entre runes i escombraries. Aquesta situació em fa por i empitjorarà si no es prenen mesures com, per exemple, l'ús intensiu de mà d'obra perquè la gent pugui reconstruir el seu sistema de vida. No oblidis que els més afectats pel terratrèmol han estat la classe mitjana, que ho ha perdut tot.

Què més cal fer?

Potser caldria que l'opinió pública haitiana i internacional pressionessin perquè la Comissió de Reconstrucció funcioni i els països donants compleixin els seus compromisos. El que necessita Haití és despertar l'interès dels altres països perquè hi comptin i transformin el seu interès en projectes, però projectes econòmics, no ajuda humanitària

Quan calcula que finalitzaran les tasques de reconstrucció?

Sent optimista, d'aquí a cinc anys veurem els primers edificis a la zona afectada pel terratrèmol. La reconstrucció general tardarà uns vint anys.

PERFIL

Marc Antoine Archer (Port-au-Prince, 1957), era a la capital haitiana aquell fatídic 12 de gener del 2010, el dia en què la terra es va obrir. No oblidarà mai aquells 30 segons de destrucció: el soroll eixordador de la terra movent-se, la caiguda d'edificis i “sobretot el silenci final”, dens i pertorbador. Només els crits i els gemecs posteriors el van poder tornar a la realitat.